

Károsítóhelyzet alakulása
Zala megye, 2022.07.25-08.01.

Időjárás:

A múlt héten folytatódott a meleg, száraz időjárás a megyében. A hétvégére megérkezett az ígért kisebb lehűlés, egy kevés esővel. Csapadék mindössze 2-3 alkalommal hullott, 10-20 mm között. A nappali hőmérsékletek 24,5-32,3 fok az éjszakai 15,1-17,7 fok között alakultak (átlag: 19,4-24,5 fok).

A páratartalom emelkedett, 61-82 % között volt mérhető, a csapadékos napok környezetében a levélnedvesség időtartama 2-5 óra között változott.

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA, REPCE

Növényfenológia: tarlókántás, hántott tarló;

A gabonák betakarítása a vége felé tart, a tarlók hántása folyamatban van a megyében, de több helyen látni még hántatlan repce és gabona tarlót is. A tarlók gyomosodása nem változott jelentősen a múlt héthez képest.

A hántott gabona tarlókon a gyomosodás egyelőre minimális, a legtöbb táblán épphogy kezdődik a gyomok kelése. Ennek folyamata az esők után valószínűleg felgyorsul.

A hántatlan területeken közepes gyomfertőzöttség jellemző, a gyomok növekedése (még ha lassú is) folytán nőtt a gyomborítottság. A parlagfű ezeken a területeken ~15-30 cm magasságú, virágbimbók nem láthatók a kis növényeken (1. fotó).

1. fotó: Parlagfű (15-30 cm) hántatlan gabona tarlón
(2022.08.01)

A hántott repce tarlókon jelenleg a repce árvakelés megjelenése tömeges, gyomfertőzöttség minimális, parlagfű előfordulása általában nem jellemző.

A szikleveles repce árvakeléseken a bolhák gyenge kártétele és népessége látható, mely az újabb felmelegedéssel és napos időszakokkal erősödhet (2. fotó).

2. fotó: Gyenge mértékű bolha kártétel szikleveles repce árvakelésen-2022.08.01.

KUKORICA

Növényfenológia: szemfejlődés (korai tejes érés-tejes érés).

A növények alsó levelei folyamatosan száradnak fel (3-5(7) levél), a lazább szerkezetű talajokon a kevés csapadék ellenére, a növények továbbra is szenvednek az aszálytól.

A **kukoricamoly** második nemzedékének rajzása erősödött, 2-15 db imágó/csapda/3 nap közötti fogással a fénycsapdákbán. A fertőzött (és/vagy korábban nem védett) területeken az esetleges védekezésre fel kell készülni.

A monokultúrás táblákon a **kukoricabogár** rajzása tovább mérséklődött (egyszeri állományvédelem után), de még mindig jelentős, 55-60 db imágó/csapda/2 nap a számuk. Az imágók levél hámozgatása mostanra minimálisra csökkent, a kártétel nem növekedett.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: zöldérés-citromérés (átmenet).

Napraforgóban a **poloskák** száma és kártétele nem változott, legfeljebb észlelési szintű. Az alsó levelek felszáradása folyamatos, a legtöbb esetben az alsó 8-10 levél felszáradása jellemző. Az **alternáriás levél-és szárfoltosság tünetei** nem valószínű, hogy erősödtek (az alsóbb leveleken nehéz elkülöníteni az élettani foltosodástól), de a felső, tányér melletti leveleken észlelési szinten megfigyelhetők a betegség tünetei (3. fotó). A szárok és a tányérok egyelőre egészségesek.

3. fotó: Észlelési szintű alternáriás foltosság napraforgó felső levelén-2022.08.01.

A **szklerotíniás rothadás** észlelési szinten figyelhető meg az állományokban (4. fotó).

4. fotó: Észlelési szintű szklerotíniás rothadás napraforgó állományban (tábla szélén) -2022.08.01.

A napraforgó táblákon a parlagfű fertőzöttség általában alacsony. Egy-egy fertőzött táblán lehet kisebb foltokban megfigyelni az állomány fölé magasodó parlagfűvet, de általában nem ez a jellemző.

A tábla széleken ezzel szemben, erős parlagfű fertőzöttség tapasztalható, fejlett, 130-150 cm-es egyedekkel. A virágzás ezeken a növényeken folyamatos, viszonylag alacsony pollen mennyiséggel (5-6. fotó).

5. fotó: Erős parlagfű fertőzöttség napraforgó tábla szélén - 2022.08.01.

6. fotó: Virágzó parlagfű viszonylag alacsony pollen mennyiséggel - 2022.08.01.

BURGONYA

Növényfenológia: gumónövekedés.

A burgonya állományok felszáradása folyamatos.

Burgonyában a **burgonyabogár** lárvakelése, fejlődése folyamatos (különböző korú lárvák), de számuk általában csökkent (házi kerti környezetben 1-3 db lárva/tő). Az állományok szemléje és szükség esetén a védekezés javasolt.

A betegségek tekintetében nem történt jelentős változás a múlt héthez képest.

Az **alternáriás levélfoltosság** tünetei az alsó és középső leveleken is megfigyelhetők, gyakran az élettani száradással együtt.

A **burgonyavész** fertőzésnek kedveztek a hétvégi esők. A csapadék mellett emelkedett a páratartalom is, amely újabb fertőzési ciklust indíthatott el. A tartósan 30-32 fok feletti hőmérsékletek gátolják csak a tünetek fokozottabb megjelenését, ellenkező esetben a hét második felétől újabb tünetmegjelenés valószínűsíthető.

A betegség ellen a védekezéseket folytatni kell.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA, DIÓ

Növényfenológia:

Szilva: érés kezdete, cseresznye, meggy, kajszi: betakarítás utáni állapot;
Alma, körte: termés növekedés, színeződés, nyári fajták érése;

Károsítók:

Almában az **almamoly** rajzása a múlt héthez képest újra indult, az egyedszám tömeges, 15-27 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákbán. A védekezés javasolt.

Az **almalevél-aknázómoly** rajzása is emelkedett (21-36 db imágó/csapda/3 nap) de számuk nem jelentős.

Almában a **varasodás, lisztharmat** újabb (mérhető) fertőzése, tünete nem alakult ki, a magas hőmérsékleti értékek nem kedveztek a betegségek terjedéséhez.

Meggyen, cseresznyén újabb jelentősebb tünetmegjelenés nem jellemző. A **blumeriellás levélfoltosság** és a **sztigminás levéllyukacsosodás** fertőzöttségi szintje gyenge mértékű maradt, nem növekedett.

Az érő gyümölcsökön (pl. szilván, almán, körtén, őszibarackon) a darazsak és az ázsiai katicabogarak kártétele gyakori, főleg házi kertben.

A **szilvamoly** rajzása erősödött, 24-26 db imágó/csapda/3 nap mennyiséggel a csapdákbán. A védekezés javasolt, az élelmezés egészségügyi várakozási idők figyelembe vétele mellett.

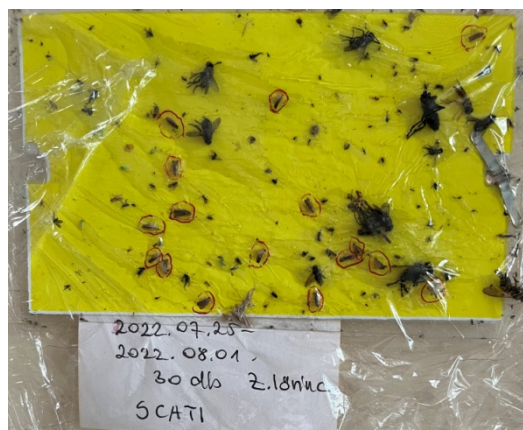
Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása újra növekvő, erősödött, 44-47 db imágó/csapda/3 nap fogással.

Dióban a múlt hét nagy részén észlelési szintű volt a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzása (az egyszer már permetezett ültetvényekben, fákön), a hétvégi esők után azonban újra mérhető volt a számuk, egy-egy ültetvényben szinte ugrásszerűen megemelkedett (15-27 db imágó/csapda/3 nap). A csapda fogások alapján újabb védekezés javasolt!

SZŐLŐ

Növényfenológia: korai fajták színeződése, zsendülés kezdete

Szőlőben folyamatos, tömeges (permetezetlen ültetvényben) az **amerikai szőlőkabóca** rajzása (7. fotó). A sárgalapok kihelyezése erősen javasolt, részben a permetezés sikerességének visszaigazolása, részben a rajzás nyomon követése céljából. A vektor elleni védekezés továbbra is indokolt a fertőzött ültetvényekben.

7. fotó: Amerikai szőlőkabóca sárgalapon (30 db imágó/sárgalap (két oldala) /hét) -2022.08.01.

Az esős napokat követően újabb **szőlő peronoszpóra** levéltünetek megjelenésére számíthatunk a lombon, elsősorban a hajtásvégi, fiatal leveleken, a hónaljajtások levelein.

A **lisztharmat** levél tüneteinek erősödése is valószínűsíthető, mert jelentősen emelkedett a páratartalom az ültetvényekben, amely a konídiumok csírázáshoz kedvező. A kazmotéciumok képződése megindult a fertőzött levélfelületeken.

A betegségek ellen további védekezés javasolt.

Zalaszentlőrinc, 2022. augusztus 1.

Tűh Annamária
előrejelző